

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoE/66/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215207470
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Pogranová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4215207470.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v exekučnej veci v prospech oprávneného: PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 45 869 464, zastúpený: JUDr. Veronika Kubriková, PhD., advokátka so sídlom Bratislava, Martinčekova 13, proti povinnému: H. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, pre vymoženie sumy 1.774,50 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 14Er/640/2015-28 zo dňa 22. septembra 2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Komárno ako súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Ing. Jána Gaspera, PhD., Exekútorový úrad so sídlom K. Mikszátha 268, Rimavská Sobota, zo dňa 14.04.2015 o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej pod č. 14Er/640/2015 (EX 6672/2015). Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len "Exekučný poriadok"), § 45 ods. 1 - 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31.12.2014 (ďalej len "Zákon o rozhodcovskom konaní"), § 39, § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 161/2011 Z.z. (ďalej len "Občiansky zákonník"), čl. 2 písm. a), čl. 3 ods. 1, 2, čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že na základe návrhu na vykonanie exekúcie zo dňa 23.05.2015 sa oprávnený domáhal vymoženia pohľadávky vo výške 1.774,50 eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu, ktorým v danej veci bol rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s. pod sp. zn. IA-C/1213/0640 zo dňa 26.03.2014. Pre posúdenie materiálnej stránky exekučného titulu súd preskúmal zmluvu o úvere č. 7760612811 zo dňa 23.05.2011, ktorou oprávnený (pôvodne Poštová banka, a.s.) poskytol povinnému úver vo výške 2.000,00 eur. Súd preskúmal aj predložené Všeobecné obchodné podmienky, kde v bode 10. „Riešenie sporov a rozhodcovská doložka“ bolo uvedené znenie rozhodcovskej doložky. Z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy uzavretej medzi oprávneným a povinným súd zistil, že oprávnený ponúkal svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných formulárových zmlúv, ktoré mal vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľ zmluvné podmienky nemohol ovplyvniť, čo platilo aj pre rozhodcovskú doložku, ktorá bola súčasťou všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Táto doložka spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňovala spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponechávala ho výlučne na vôli dodávateľa (oprávneného). Jednostrannosť a nekalosť tohto zmluvného dojednania spočívala v tom, že faktickým subjektom, ktorý definoval, ako sa budú prípadné spory riešiť, bol v tomto prípade dodávateľ, čiže oprávnený, pretože tento zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve, ktorú používal v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Súd dospel k záveru, že takéto dojednanie rozhodcovskej doložky je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je v zmysle citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka

absolútne neplatná. Neplatná rozhodcovská doložka nebola v prejednávanej veci spôsobilá založiť právomoc rozhodcovského súdu. Predložený rozhodcovský rozsudok vzhľadom na absenciu právomoci rozhodcovského súdu v danej veci konať, preto nebolo možné považovať za spôsobilý exekučný titul. Na základe uvedených dôvodov súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie pôvodný oprávnený, domáhajúc sa ním jeho zmeny a vyhovenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, prípadne jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvého stupňa prekročil zákonné limity pre skúmanie žiadosti o vydanie poverenia tým, že skúmal aj iné listiny ako pripúšťa výslovné znenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Mal za to, že súd prvého stupňa bol oprávnený skúmať a vykonať ako dôkazy výlučne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Zdôraznil, že prekročením zákonných limitov pre skúmanie exekučného titulu § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní a prekážky rozsúdenej veci a skúmaním rozhodcovskej doložky, súd prvého stupňa dospel k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci samej. Exekučný súd bol oprávnený skúmať rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul len v zákonom určených medziach, pričom o platnosti rozhodcovskej doložky rozhodoval rozhodcovský súd, a preto prekážka rozsúdenej veci bráni tomu, aby bola opätovne posúdená. Namietal ďalej, že súd svojim konaním nerešpektoval ust. § 35, § 40 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z. a na podporu svojich tvrdení poukázal na nálezy Ústavného súdu II. ÚS 499/2012 a PL. ÚS 21/08. Zdôraznil, že v zmysle ustanovenia čl. II. bodu 10 Všeobecných obchodných podmienok, Poštová banka, a. s. postupovala v súlade s § 93b zákona o bankách, ktorý jej ukladá povinnosť ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky s tým, že v predmetnom bode je klientovi daná možnosť neprijať túto zákonom stanovenú ponuku, pričom klient rozhodcovskú doložku neodmietol. Tiež uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne aplikoval ust. § 53 ods. 4 OZ, porušil § 153 ods. 1 OSP a nijako sa nevysporiadal s odlišným právnym názorom, ktorý majú iné súdy toho istého stupňa alebo samotný exekučný súd. Taktiež vyjadril nesúhlas s tým, že exekučný súd pri skúmaní žiadosti o udelenie poverenia vykonával samostatne nové dokazovanie skutkového stavu, na základe ktorého dospel k odlišným právnym záverom ako rozhodcovský súd v nachádzacom konaní. Oprávnený pritom nemal možnosť vyjadriť sa k takto vykonávaným dôkazom a k nanovo vytvorenému skutkovému stavu, čím exekučný súd uprel oprávnenému právo byť účastníkom konania. Oprávnený namietal tiež aplikáciu sekundárneho práva Európskej únie v horizontálnych vzťahoch a judikatúry Európskeho súdneho dvora súdom prvého stupňa. Za porušenie právnej istoty a legitímnych očakávaní označil skutočnosť, keď exekučné súdy v skutkovo a právne obdobných veciach poverenia vydávajú aj zamietajú. Záverom uviedol, že súdy svojim konaním neprimerane zvýhodňujú povinného v exekučnom konaní, a to len na základe postavenia spotrebiteľa. V tomto smere argumentoval dôvodmi uvedenými v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 23/2013. Uzavrel, že exekučný súd mu svojim postupom znemožnil uplatniť svoje právo priznané exekučným titulom, ktorého účinky sa v zásade zhodujú s účinkami právoplatného rozsudku.

Povinný ani súdny exekútor sa k odvolaniu oprávneného písomne nevyjadrili.

Napadnuté uznesenie vydal vyšší súdny úradník. Zákonný sudca sa vyjadril, že nemieni odvolaniu oprávneného vyhovieť.

Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd /§ 10 ods. 1 OSP/ preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach podaného odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa ustanovenia § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že predmetné exekučné konanie začalo dňa 30.03.2015, kedy bol súdnemu exekútorovi JUDr. Ing. Jánovi Gasperovi doručený návrh pôvodného oprávneného (Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábregie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890) na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIACNÁ, a.s., sp. zn. IA-C/1213/0640 zo dňa 26.03.2014. Súdu prvého stupňa bola dňa 28.04.2015 doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, zmluva o úvere č. 7760612811 zo dňa 23.05.2011, obchodné podmienky pre úver a plnomocenstvo. Na výzvu súdu, pôvodný oprávnený

predložil všeobecné obchodné podmienky. Následne súd prvého stupňa obsadený vyšším súdnym úradníkom vydal napadnuté uznesenie. Po podaní odvolania voči napadnutému uzneseniu bol dňa 06.11.2015 doručený súdu prvého stupňa návrh oprávneného na zmenu účastníka konania, na základe ktorého súd prvého stupňa uznesením č.k. 14Er/640/2015-50 zo dňa 11.12.2015 pripustil zmenu účastníka na strane oprávneného Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, a na jeho miesto vstúpil PRO CIVITAS s.r.o., IČO: 45 869 464, so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.01.2016.

Podľa § 243d ods. 1 Exekučného poriadku, exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

Podľa § 243d ods. 2 Exekučného poriadku, na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2014, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31.12.2014, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

- a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,
- b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo
- c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 citovaného zákona v znení účinnom do 31.12.2014, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Podľa § 53 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, banky a pobočky zahraničných bánk sú povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov [§ 5 písm. i)] budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona, a to tak, aby klient mal možnosť voľby, či prijme alebo neprijme predložený návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy. Banka a pobočka zahraničnej banky sú pri predložení návrhu na uzavretie rozhodcovskej zmluvy tiež povinné preukázateľne poučiť klienta o dôsledkoch uzavretia navrhovanej rozhodcovskej zmluvy na riešenie ich vzájomných sporov z obchodov.

Podľa § 93b ods. 2 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, návrh rozhodcovskej zmluvy podľa odseku 1 sú banky a pobočky zahraničných bánk povinné predložiť svojim klientom najneskôr pri uzatváraní obchodu, na

ktorý sa nevzťahuje už uzavretá rozhodcovská zmluva. Klient nie je povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1; ak klient neprijme návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1, tak prípadné spory z obchodu s takýmto klientom sa riešia postupom podľa osobitných predpisov.

Odvolačí súd po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil, preto sa odvolací súd v danej právnej veci v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa a v odôvodnení rozhodnutia sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia podľa § 219 ods. 2 OSP.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva, že v zmysle ustanovenia § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní, exekučný súd je oprávnený posudzovať rozhodcovský rozsudok tak, ako keby právoplatný nebol a dáva mu právo posudzovať ho z hľadísk uvedených v ustanovení § 45 citovaného zákona. Exekučný súd je teda oprávnený a zároveň aj povinný posudzovať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Preto, ak súd prvého stupňa posudzuje rozhodcovský rozsudok v tomto zmysle, nekoná nad rozsah zákona a pre toto posudzovanie potrebuje predloženie dokladov, na základe ktorých bol vyhotovený rozhodcovský rozsudok, ktorými v danom prípade je úverová zmluva.

Podľa Zákona o rozhodcovskom konaní, ak bolo zistené, že povinní boli zaviazaní k plneniu, ktoré je právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom, exekučný súd konanie zastaví a podľa Exekučného poriadku, ak zistí rozpor exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne a až následne konanie zastaví. Uvedené posudzuje exekučný súd ako predbežnú otázku predtým, ako vydá poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie.

Spotrebiteľská zmluva je v našom právnom poriadku definovaná v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka ako každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je najmä tá skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ a jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Tieto zmluvy sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu tejto zmluvy alebo jej zmeny.

V danej právnej veci ide o spotrebiteľský vzťah, pretože účastníci bez pochyb vystupujú v postavení spotrebiteľa a dodávateľa. Súd je oprávnený aj bez návrhu v exekučnom konaní skúmať rozpor rozhodcovskej doložky s vnútroštátnymi predpismi v oblasti verejného poriadku, ako aj musí preskúmať aj bez návrhu nekalú povahu tejto doložky v súvislosti s článkom 6 Smernice rady 93/13/EHS. Článok 6 ods. 1 tejto smernice má kogentnú povahu.

Právnym základom ochrany spotrebiteľa a spotrebiteľskej zmluvy je článok 153 Zmluvy o založení Európskej únie, ktorý sa po vstupe Slovenskej republiky aplikuje aj na našom území a smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodujú v rozhodcovskom konaní, ktoré môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve podľa § 3 ods. 1, 2 Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Bez ohľadu na formu, ako aj znenie rozhodcovskej doložky uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je potrebné považovať rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku, ak vyznieva v neprospech spotrebiteľa a to vtedy, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná, čo platí aj pre daný prípad. Ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, súd i bez návrhu skúma aj to, či zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Teda exekučný súd je oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej (resp. platnej) rozhodcovskej doložky (zmluvy) (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. februára 2012 sp. zn. 3 Cdo 122/2011). Skúmaním platnosti rozhodcovskej

doložky (v spotrebiteľskej veci) súd prvého stupňa v exekučnom konaní nepreskúmaval vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. marca 2012 sp. zn. 6 Cdo 1/2012). Odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III. ÚS 372/2011-18 zo dňa 13.09.2011 súvisiace s problematikou neprijateľnej rozhodcovskej doložky, v ktorom Ústavný súd SR konštatoval, že: "všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania. Jedným z týchto predpokladov je aj relevantný exekučný titul. Bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať". Ústavný súd SR v citovanom rozhodnutí poukázal aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku z 27. januára 1997 vydanom pod sp. zn. 3 Cdo/164/1996 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že "súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej". V tomto smere odvolací súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora vo veci C - 40/80, Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira zo dňa 6. októbra 2009. Z výroku uvedeného rozsudku vyplýva, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď potom, ako sa oboznámi s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, preskúmať ex offo nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Taktiež § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní umožňuje súdu i bez návrhu exekúciu zastaviť.

S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd nesúhlasí s námietkou pôvodného oprávneného, že súd prvého stupňa preskúmaval vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku. Uvedený postup súdu prvého stupňa nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k "zrušeniu" alebo k "zmene" tohto rozhodnutia; súd prvého stupňa si taktiež neosvojoval ani postavenie odvolacieho súdu. Skúmal iba, či oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok je vykonateľný exekučný titul, medziiným, či ho vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor; pri riešení tejto otázky nebol súd prvého stupňa viazaný tým, ako ju vyriešil rozhodcovský súd (R 46/2012). Súd prvého stupňa bol oprávnený skúmať rozhodnutie označené v exekučnom konaní ako exekučný titul z hľadiska, či nejde o rozhodnutie ničotné, ktoré nevyvoláva žiadne právne účinky (viď IV. ÚS 78/2011 a tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. októbra 2012 sp. zn. 6 Cdo 105/2011, ktoré bolo uznesením občianskoprávneho kolégia z 29. novembra 2012 navrhnuté na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

Okrem iného odvolací súd uvádza aj to, že týmto postupom bolo spotrebiteľovi odňaté právo zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože rozhodcovská doložka mu bránila uplatniť a domáhať sa svojho práva na všeobecnom súde a nútila ho podrobiť sa rozhodnutiu, ktorým došlo k zneužitiu práv dodávateľom.

Podľa názoru odvolacieho súdu dojednaná rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka tým i absolútne neplatnou, keďže celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, a to v neprospech spotrebiteľa. Táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne spotrebiteľ nemal reálnu možnosť ju ovplyvniť, resp. toto dojednanie vylúčiť. Predmetná rozhodcovská doložka nebola individuálne (zmluvne) dojednaná, ale bola súčasťou všeobecných obchodných podmienok. Sú preto namieste obavy, že povinný si z takéhoto fakticky nerovnovážneho vzťahu ďalší postup vo veci, akým je rozhodcovský proces, nedokázal náležite uvedomiť, pričom navyše ani nemal iný výber vzhľadom na splnutie rozhodcovskej doložky s ostatnými štandardnými podmienkami, zmluvu ako celok buď odmietnuť, alebo podrobiť sa všetkým všeobecným podmienkam zmluvy, a teda aj rozhodcovskému konaniu.

Odvolací súd reagujúc na námietky oprávneného dodáva, že pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu, pričom oboznamovanie s obsahom listín zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania sa nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti pôvodného oprávneného a povinného. Prekážku rozsúdenej veci pre exekučné konanie netvorí rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, lebo rozhodcovské konanie nemá charakter exekučného konania. Ak sa exekúcia navrhuje na podklade

rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa oprávnenému neodopiera právo na výkon rozhodnutia.

K námietke pôvodného oprávneného, že v danom prípade predmetnou rozhodcovskou doložkou len plnil zákonnú povinnosť ustanovenú v § 93b ods. 1 zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere je potrebné uviesť, že doslovné znenie predmetného ustanovenia uvádza, že: „Banky a pobočky zahraničných bánk sú povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona.“ Osobitným zákonom sa tu v zmysle poznámky pod čiarou 88k rozumie § 67 ods. 1 zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o doplnení a zmene niektorých zákonov. V zmysle § 67 ods. 1 zákona č. 510/2002 Z. z. sú banky a pobočky zahraničných bánk povinné spoločne alebo prostredníctvom svojho záujmového združenia zriadiť stály rozhodcovský súd podľa osobitného zákona so sídlom v Bratislave; štatútom tohto stáleho rozhodcovského súdu sa môžu zriadiť aj jeho pobočky. Podľa § 67 ods. 2 zákona č. 510/2002 Z. z. stály rozhodcovský súd podľa odseku 1 je príslušný rozhodovať predovšetkým spory z platobného styku, ktoré vznikli medzi a) vykonávacími inštitúciami a ich klientmi pri vykonávaní prevodov, b) vydavateľmi elektronických platobných prostriedkov a oprávnenými držiteľmi elektronických platobných prostriedkov pri vydávaní a používaní elektronických platobných prostriedkov. Citované zákonné ustanovenia mali viesť pôvodného oprávneného ako banku k tomu, aby klientovi (povinného) ponúkol neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné spory zo zmluvy o úvere budú rozhodované: a) v rozhodcovskom konaní, b) pred stálym rozhodcovským súdom, c) zriadeným bankami spoločne alebo prostredníctvom ich záujmového združenia. V preskúmvanej veci spis nenasvedčuje tomu, že pôvodný oprávnený takto postupoval. Zo spisu nevyplýva, že by sa rozhodcovská doložka, ktorá bola v danom prípade uzavretá, týkala rozhodcovského konania pred takým rozhodcovským súdom, ktorý vykazuje vyššie uvedené znaky. Predmetné zmluvné dojednanie sa podľa všetkého netýka stáleho rozhodcovského súdu zriadeného bankami alebo ich záujmovým združením, ale iného stáleho rozhodcovského súdu, ktorý bol ustanovený odlišným subjektom. V súvislosti s uvedeným odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/6/2013 zo dňa 14. mája 2013.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka - z dôvodov vysvetlených už súdom prvého stupňa - je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Na základe vyššie uvedeného, odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.